

而有子孫者，則其後必昌。故曰：「子孫之昌，則其祖宗之靈也。」

卷之三

卷之三

卷之三

卷之三

曾子曰：「吾日三省吾身。」

卷之三

**THE
LITERARY
MAGAZINE**

- Contente
- 1 Iust. Tikkori hyseniz et vacuatorū xii.
Carmen trin lingvarū m.
 - 2 D. Ch. ist. Religi. Disp de Godlym.
 - 3 D. Geor. Hylsi dispensat de Altmuth.
 - 4 D. Jac. Herbrand. Disp de hb arsith.
 - 5 D. Steph. Gasparini dispensat de hb arsith.
 - 6 D. Ch. ist. Religi. Disp de ps. xvi.
 - 7 Fing die hys et Hys. contra strabon.
 - 8 D. Th. von Hofmisi. Ordentliche dispensation
 - 9 Ioach. Klosterlack. Calv. p. vander.
 - 10 Geor. Stoer. Synopsis de Exorcismis
 - ii M. Ch. ist. Kittelman. Zofra iussum
de Calvinis & protestante et Bagl.
 - 12 Licentiat Casp. Landauer. Be. ist al
Weltl. zw. alt der personen
Cörper Gedag solle, Darbey
D. Thom. Hylsi. Warum se der
zweyfhaft mit den fallinist
WP Joh. K. jau d. Warwel. L. M. ob. V. a.
d. schwam. lebte nicht. Den sollt

5

DISPUTATIO DE INVOCATIONE SANCTORUM:

QVAM,

Deo Opt. Max. adiuuante:

P R A E S I D E R E

V E R E N D O E T C L A R I S S I M O

V I R O, D. STEPHANO GERLACHIO, S. S.
Theologiæ Doctore, & in Academia Tubingensi Professore
celeberrimo, Domino & Præceptore suo summa & perpetua
fide ac obseruantia colendo, 12. Maij, consueto loco
& tempore, exercitij gratiâ, pro tenui-
tate sua, defendet

M. ALEXIVS NEVCOM,
LINDAVIENSIS.

T U B I N G A,
Apud Georgium Gruppenbachium,
ANNO M. D. LXXXII.

CLARISSIMO ET
AMPLISSIMO VIRO, SINGULARI
pietate, eruditione, sapientia, & rerum usu præstantissimo,
D. Nicolas Varenbülero, Seniori, Vtriusq; Iuris Doctori &
Professori in Tübinger Vniuersitate celeberrimo, Illustrissimi
Principis Vvürtembergici Consiliario dignissimo &
prudentissimo, Domino, Propinquo, et Patrono
suo, perpetua fide & obsequio officio-
sissime honorando:

Theses has debitæ suæ gra-
titudinis & obseruan-
tiæ testificandæ gratia

D. D.

Respondens.

DISPUTATIONIS DE INVOCATIONE SAN- CTORVM,

THESSIS I.

I. NTER INNVMERAS ALIAS OPI-
niones, superstitiones, & cultus humanitùs exco-
gitatos, quos iam inde ab infelici Papatus origi-
ne Pontificij Doctores verbo Dei ad salutem suf-
ficienti, contra seuerissimum ipsius mandatum
addiderunt; insignis maximè est profana illa & planè Ethnica
Sanctorum hac vita defunctorum Inuocatio.

1. Tim. 4. v. vlt.

2 Tim. 3. v. 15.

Deut. 4. v. 2.

Deut. 12. v. vlt

II.

Quam vt, quibus possunt rationibus, pallient, eiusq; sum-
mam & impiam superstitionem occultent: usitata sua eius, de
quo potissimum controuertitur, inuersione, simplicioribus
glaucoma (quod dicitur) obijcere, & fucum non sine cœlestis
Veritatis dispendio, facere solent.

III.

Neq; enim in hoc, Disputationis huius Status & Quæstio
inter nos & ipsos vertitur; an Sanctorum demortuorum Ani-
mæ, cum Deo & Angelis in cœlesti gloria viuentes, ab omni-
bus grata memoria sint venerandæ, debitoque in honore ha-
bendæ.

IV.

Veram namq; & piam honorandi Sanctos defunctos ra-
tionem, vt sacræ literæ nobis præscribunt: ita neq; nos (vt Ad-
uersarij fingunt) eandem negamus: sed Deum in Sanctis suis
celebrandum; sanctos ipsos propter fidelem & salutarem do-
norum diuinitùs ipsis collatorum usum honorandos; Fidem
deniq; & reliquias ipsorum Virtutes suspiciendas, & studiosè ab
omnibus æmulandas esse, cum S. Scriptura docemus.

Confess. August.

Artic. 21.

Apolog. confess.

pag. 206. 207.

Psal. 112. v. 7.

Psal. 116. v. 6.

Hebr. 13. v. 15.

Proverb. 10. v. 7.

A 2 Pontificij

V.

Concil. Trident.
sess.vlt.
P.Lomb.lib.4.
Dist.45.
Psalter.ad D.Virgi-
nem accommoda-
tum.

Pontificij autem , quia de gratia Dei dubitandum vo-
lunt , non grata tantum celebratione Sanctorum memoriam
venerandam ; sed etiam (sicut Disputationis titulus innuit)
à viuis eos inuocandos , eorumq; suffragia, intercessiones , me-
rita, & auxilia imploranda esse , per enormem impietatem do-
cent.

VI.

Iustum enim Sanctorum inuocationis cultum multiplicis
impietatis , blasphemiae , & Idololatriæ plenissimum , verbo &
voluntati Dei è diametro contrarium , & in eo prohibitum es-
se ; Christianis Spiritus S.oraculis edoctis , ex Scriptura S. irre-
fragabiliter demonstrare , difficile haudquaquam fuerit .

VII.

Secundùm eam namq; vt vnicè ; sic rectissimè dijudica-
tur & examinatur , examinatumq; vel recipitur vel reproba-
tur , quicquid siue de dogmatibus , siue de cultibus in Ecclesia
Dei disputatur .

VIII.

Quòd si verò totam Scripturam Canonicam veteris &
noui Testamenti penitiùs excusserimus : nullum prorsus , nec
expressum huius Idololatrici cultus , nec implicitum vel man-
datum , vel testimonium , vel exemplum , quod probabili sal-
tem consequentia elici inde posset , nobis sese offert .

IX.

Quicquid itaq; ex fide (verbo Dei , tanquam inconcuso
fundamento , nitente) non est ; peccatum esse , nec placere Deo ,
cum Apostolis statuimus .

X.

Contrà verò , quod Deus ipse disertè per Mosen præcepit ,
Saluator in nouo Testamento repetit , omnibusq; sanctissimè
obseruandum proponit , dicens Matth. 4. Dominum Deum
tuum adorabis , & illi SOLI seruies .

Iure

Rom 14.v.vlt.
Hebr.11.v.6.

Deuter.6. v.13.

Matth.4.v.10.

XI.

Iure etenim optimo Deus Creator & Redemtor, eum Esa. 42.v.8.
creaturis cultum & honorem derogat, sibiq; foli vendicat; cu- Esa. 48.v.11.
ius socium se agnoscere profitetur neminem; quemque soli
ipsi deberi, & ipsa sacra Scriptura, & inde extucta inuocatio-
nis seu adorationis dignitas summa euidentissime ostendit.

XII.

Nam quem quis inuocat; in eo (nisi in vanum orare ve-
lit) diuinissimam illam Omnipræsentia, Omniscientia, &
Omnipotentia Maiestatem agnoscat & credat, necesse est.

XIII.

Horribili itaque & detestanda idolomania non caret Pa-
pistica hæc Sanctorum mortuorum inuocatio; qua per pra po-
sterum & Idololatricum zelum, cultum soli & vnico Deo
competentem, nudis creaturis, quæ nec vbiique præsentes, nec Exod. 20.v.20.
Esa. vlt. v.1. cordium & secretarum cogitationum scrutatrices, nec tacito- Ierem. 23.v.23.
rum gemituum consciæ, nec denique omnipotentes sunt, tan- Psal. 7.v.10.
1.Reg 8.v.27. quam Dijs, tribuere non verentur: vetante Scriptura Deos alie- Ierem. 17.v.10.
nos habere, solumque Deum, omnipræsentem, *καρδιογνώσην*, & 1.Paralip. vlt.v.17.
Psal. 135.v.7. omnipotentem esse, plurimis in locis clamante.

XIII.

Quòd namq; Sancti defuncti singulorum membrorum
Ecclesiæ in terra militantis miseras cognitas habeant, indeque
eripere possint, & propterea inuocandi sint, negamus.

XV.

Tu enim (inquit Esaias suo & populi nomine) Pater no- Esa. 64.v.16.
ster es. Abraham nesciuit nos, & Israel ignorauit nos. Tu autem
Pater noster, & Redemtor noster es. A seculo hoc est nomen
tuum. Quæ consequenter ad omnes alias Sanctos defunctos,
Patriarchis hisce gloriæ cœlestis gradibus inferiores, spectare
statuimus.

XVI.

Nec luculentissimum hoc testimonium, variæ eæque inceptæ, & alijs Pontificijs dogmatibus contrariæ Aduersariorum deprauationes, concutere vel eneruare possunt. Ex quibus est, quod hi Israelitæ longo post Abramum tempore vixerint vnâ cum Esaia Propheta: hinc adeò à Patriarchis se ignorari, multò minùs audiri vel iuuari posse, palam profiteri.

XVII.

Repugnat porrò impio huic dogmati Diuus Apostolus Paulus; qui numero quidem paucis, sed doctrinæ pondere & vbertate grauidis verbis docet, Inuocationem cordisq; indubitatam fiduciam seu Fidem, separari ab inuicem nequaquam posse.

XVIII.

Rem. 10. v. 13.

Quomodo enim (inquit Rom. 10.) inuocabunt, in quem non crediderunt? Inuocari quippe nemo potest, in quem non simul credatur, & interna animi fiducia Deo itidem soli debita, collocetur.

XIX.

Ierem. 17. v. 5.

Non ergo sine maximo non solùm Idololatriæ criminè; sed etiam præsentissimo maledictionis periculo, à Deo ad Sanctos, cultus iste transfertur; cùm maledictum per Prophetam Deus pronunciet, qui confidat in Homine.

XX.

Quin non Paulus tantùm, sed vniuersa Scriptura in eo etiam ceu cœlesti fulmine hoc dogma prosternit, dum non agnoscit, non prædicat, non agnoscendum vel prædicandum quemquam alium præcipit Mediatorem & Patronum, præter Christum IESVM, Mundi Saluatorem.

XXI.

s. Iohan. 1. v. 1.

s. Tim. 2. v. 5.

Is namque dicente D. Iohanne, Aduocatus noster est, quem habemus apud Patrem: docente D. Paulo, vnicus is est Mediator inter Deum & homines; qui ad dextram Patris sedet,

det, & intercedit pro nobis: quem solum Deus proposuit Re-
conciliatorem, interueniente sanguine ipsius. Rom. 8. & 3. Rom. 8.v.34.
Rom. 3.v.25.
Ad gratiæ eius thronum, Epistolæ ad Hebræos Autore, cum fi- Hebr. 5.v.16.
ducia accedere iubemur, ut misericordiam consequamur, &
gratiam inueniamus in auxilio opportuno.

XXII.

Aut ergo ut Dij, seu diuini Opitulares, aut ut Mediatores
inuocandi Sancti sunt: quod tamen vtrumq;, non citra Idolo-
latriæ peccatum, & in meritum Christi summam blasphemiam,
à viuis fieri posse, ex superioribus Sole clariùs elucet.

XXIII.

Et Luc. 17. Saluator ipse, in vniuersum & viuis & mortu-
is nulla posse esse merita, quibus, in se consideratis, vel se vel ali-
os coram Deo iuuare possint, apertissimè testatur: Sic & v'os,
dicens, cùm feceritis omnia, quæ præcepta sunt vobis, dicite:
serui inutiles sumus: quod debuimus facere, fecimus.

XXIII.

Nihil verò quicquam Pontificij distinctionibus suis, sine
vlla S. Scripturæ autoritate confictis, proficiunt. Eadem enim Psal. 50.v.15.
Psal. 91.v.15.
Scriptura Inuocationem non minùs, quam Adorationem di-
sertè Deo tribuit Psal. 50. & 91. Item: verba, seruiuit, incuruatus
est, flexit se, & similia, sine discrimine ad Deum & homines vi- Matth. 4.v.10.
Act. 20.v.19.
uos, nusquam autem ad Sanctos demortuos refert. Eadem de- Rom. 16.v.18.
1.Theff. 1.v.9.
nique Scriptura indifferenter διλέιας & λαργείας cultum ipsi
Deo multis in locis transscribit.

XXV.

Tantò quoque minoris ponderis istæ ipsorum distin-
ctiones sunt, quòd non tantum S. Mariam ex corrupto Psalte-
rio, putà Psal. 21.30.96. & alijs, adorant; sed propria etiam ipso-
rum verba (quibus Sanctos fiducialiter implorandos, & spiri-
tualia bona ex meritis illorum exspectanda esse, docent) euin-
cunt, quòd Sanctis λαργείav seu cultum Dei proprium tribu-
ant.

Neque

XXVI.

Neque porrò exiguam ad subruendum istum cultum
vim habet & momentum, quòd Christus discipulos suos ora-
Matth. 6. v. 10. re docturus, non ad Sanctos è terris euocatos, sed rectà ad Pa-
trem cœlestem, in communi illa Ecclesiæ toti præscripta pre-
candi formula ablegauit.

XXVII.

Quòd etiam Spiritus sanctus inter 150. Psalmos, & quām
plures alios, variosque orationum, in sacra Scriptura extanti-
um, modos, ne gry quidem de ullo Sancto rebus humanis ex-
emto, vel inuocato, vel inuocando, prodidit.

XXVIII.

Ἀνακόλυθον quoque est & infirmissimum, quòd à viuis ad
mortuos Aduersarij argumētantur; & quod in hac vita Chari-
tatis mutuæ nomine inter viuos orando, iuuando, & interce-
dendo fit: idem inter viuos quoque & ex viuorum contuber-
nio in cœlum translatos fieri posse & debere, reclamitante sacra
Scriptura, omniumque mortuorum conditione, opinantur.

XXIX.

Quod etiam in viuis adhuc existentes Sancti, ferre & ad-
mittere, tanquam sibi indebitum, noluerunt; idem multò mi-
nùs ipsis defunctis, rerumque humanarum inscijs, gratum fo-
re, si maximè (quod non damus) de hoc cultu ipsis constaret,
dubium planè est nullum.

XXX.

Cæterū, & hoc inuocationem Sanctorum euertit, quòd
Propheta Elias (2. Reg. 2.) ab Eliseo in cœlum discessurus, ait
ad eum: Postula, quod vis, ut faciam tibi, antequam tollar à te.

XXXI.

Minimè etiam causæ Aduersariorum miracula illa patro-
cinantur,

nantur, quæ ad Martyrum & aliorum Sanctorum sepulchra
nullo non tempore edita esse, sine fine gloriantur.

XXXII.

Illa namque, quæ Deum efficientem causam habent, in
primitiua illa Ecclesia facta sunt, vt Veritas Euangelicæ doctrinæ ijs confirmaretur; alijque eam amplexi, inter vehementissimos Diaboli & Mundi illo maximè tempore exortos furores, in professione eius constantes retinerentur.

XXXIII.

Quæ verò sequentibus temporibus diuina permissione post confirmatam Euangelij doctrinam facta sunt; illa siue vera, siue ficta fuerint, & etiamnum sint, à Pseudoprophetis & Antichristo, auxiliante Diabolo, fine diuersissimo edenda fuisse & esse, Christus & Paulus prædixerunt: neque ex illis Sanctorum cultus probari potest. Non enim ab ipsis mortuis Sanctis, eorumque reliquijs facta ea esse, sanis omnibus liquet.

Matth. 24 v. 24.
2. Thess. 2 v. 9.

XXXIV.

Quod de Sanctis hactenus dictum est; idem de sanctis Angelis etiam accipi volumus: qui etsi mala nostra, tanquam custodes diuinitùs nobis additi, non ignorent: tamen nec adorari, nec inuocari, vel coli se volunt: sed disertè Deum adorare iubent, Apocal. 19. & 22.

XXXV.

Valdè enim absolum foret & præpostorum, si ijs, qui conserui nostri, qui spiritus ministratorij sunt, in ministerium emissi propter saluandos, à nobis cultu & Inuocatione nostra seruiretur & ministraretur.

Apocal. 19 v. 10.
Hebr. 1 v. vlt.
Ibid. 22 v. 9.

XXXVI.

Nihil autem hac nostra assertione sanctissimæ Salvatoris nostri Humanitati (cui realiter communicata est diuina τύλογος)

B Maie-

Maiestas) officitur; quasi religiosæ Adorationis cultus deuotè Christo, quâ Homo, exoluendus non sit.

XXXVII.

Phil. 2. v. 10.

Quæ enim, Cyrillo teste, Deus verus & solus Naturâ habet; ea Homo Christus per arctissimæ Vnionis gratiam à λόγῳ assumente accepit; qui ei inter cætera hoc quoque (vt Diuus Paulus loquitur) ἐχαρίσατο, vt in nomine IES V omne genu se flectat, cœlestium, terrestrium, & inferorum, omnisque lingua confiteatur, quod Dominus sit Iesus Christus, ad gloriam Dei Patris.

XXXVIII.

Tit. 3. v. 11.

Proinde, quia Iesuitæ in tanto Euangelij splendore, iuratis Christi Hominis hostibus, Caluinistis, ὄμοις facti, hanc Adorationis gloriam & cultum Humanæ Naturæ Christi impiè derogant: non hoc solùm ipsorum, tanquam hominum verè ἀλοκωλαγίτων, proprio testimonio; sed omnibus etiam, hactenus ex Scriptura sacra depromtis probationibus & refutationibus, manifestissimum euadit, hanc quoque de inuocandis colendisque Sanctis opinionem, certissimam Antichristianismi notam esse; cum maiorem gloriam & Maiestatem Sanctis Hominibus & Angelis, quam ipsius Christi Humanitati in Deum assuntæ, & in dextræ Omnipotentis solium euectæ, assignare non dubitent.

XXXIX.

Nec Sanctis tantum & Angelis; sed ipsis quoque Sanctorum defunctorum ossibus, reliquijs, & statuis, atque adeò pani in sacra Eucharistia secundum ipsorum monstrosam opinionem in ipsum Christi corpus verè & substantialiter mutato, præ Christo Homine, diuinos istos honores, cum pari impietate & blasphemia, habere solent:

Nos

XL.

Nos missis infirmis & egenis Dei Creaturis, (quæ Diuo
Paulo pronunciante, Naturâ Dij non sunt) in solius & vnici Gal.4.v.9.
Liberatoris & Intercessoris, **CHRISTI**, nomine, rectâ ad Iohan.16.v.23.
Deum ipsum, verum, & solum accedamus: ad quem ex filiali Röm.8.v.15.
fiducia in omnibus angustijs anhelemus & clamemus, Abba Gal.4.v.6.
Pater: in spem à Spiritu gratiæ & precum erecti certam & in- Zachar.12.v.10.
dubiam, omnia, quæ in Christi nomine petierimus, datum Rom.10.v.13.
nobis iri; omnemque, qui DOMINI nomen Ioel.2.v.32.
inuocauerit, saluum fu-
turum.

E I N S.

~~Ch. 11~~
Lit. Lst. rec. A 303^m

